

Napsali o nás - Padesátiny slaví znojemská nemocnice ve znamení investic

1.11.2023 - | Nemocnice Znojmo

Jak vnímáte postavení vaší nemocnice v rámci Jihomoravského kraje?

Odpověď je velmi jednoduchá. Naše nemocnice je s kapacitou 588 lůžek a počtem jednotlivých odborností největším nefakultním zdravotnickým zařízením v Jihomoravském kraji. A zároveň strategickou nemocnicí na Znojemsku, v největším okrese se spádovostí 150 až 180 tisíc obyvatel. Už svou lokalizací je tedy naše nemocnice nepostradatelná a je jedním ze stěžejních pilířů krajského zdravotnictví, protože stojí stranou od Brna – osmdesát kilometrů je docela velká vzdálenost na to, aby se pacienti mohli rozhodovat, kam chtějí dojezdět za péčí.

Ve kterých oborech se vaše nemocnice profiluje především?

Nemocnice Znojmo zajišťuje péči v téměř všech odbornostech na úrovni velkých nemocnic, včetně například porodnice, neonatologie, radiační onkologie nebo nukleární medicíny. Zakládáme si tedy na tom, že jsme schopni obsloužit náš region bez nějaké další dopomoci, a jsem pyšný na to, že každý ve svém oboru dělá super práci a je na skvělé úrovni. Jinými slovy, pokud bych se měl s něčím léčit, nechám se léčit ve znojemské nemocnici. Jako většina zdravotnických zařízení našeho typu neposkytujeme superspecializovanou péči – mám na mysli třeba kardiochirurgické výkony, resekce plic a podobně –, které jsou obvykle výsadou fakultních nemocnic nebo specializovaných center.

Přesto, soustředíte se na nějakou problematiku šířeji?

Pravda je, že za poslední čtyři roky naše nemocnice získala tři statuty center pro biologickou terapii. V roce 2020 započalo s využíváním biologické terapie oční oddělení při léčbě sítnice metodou aplikace nitroočních injekcí do sklivcového prostoru, v roce 2021 se nám podařilo se zdravotními pojišťovnami nasmlouvat centrum biologické léčby na kožním oddělení, a to pro pacienty s psoriázou, a letos poprvé jsme začali biologika podávat na interním oddělení pacientům s idiopatickými střevními záněty. Dosud byla všechna tato centra pro naše nemocné dostupná nejbližší v Brně či Praze.

Nemohu se nezmínit také o tom, že našemu gynekologickému oddělení byl jako prvnímu v České republice udělen certifikát Centra pro léčbu endometriózy. V této oblasti velmi úzce spolupracujeme s rakouskými kolegy a zejména díky našemu primáři Radku Chvátalovi jsme pomohli Landesklinikum Melk vybudovat centrum pro léčbu endometriózy v Dolním Rakousku. Je to jeden z příkladů dobře fungující přeshraniční spolupráce, vzájemné výměny zkušeností, vytváření nových terapeutických postupů a také edukačních aktivit. Do budoucna bychom chtěli přeshraniční spolupráci dále racionalizovat s využitím projektu Interreg hlavně při zajišťování péče o emergentní případy transportované Zdravotnickou záchrannou službou a při poskytování radiační léčby. Mimochodem, životnost lineárních urychlovačů nám zanedlouho skončí a nejen naše nemocnice, ale i brněnský Masarykův onkologický ústav stojí o to, abychom je obnovili a radioterapii poskytovali i nadále.

Co dalšího kromě zavedené centrové léčby považujete za největší úspěch vaší nemocnice v posledních letech?

Nemocnici Znojmo, která letos slaví půlstoletí od svého založení, vedu od listopadu 2019 a za tu dobu hospodaří v černých číslech. Daří se nám alokovat investiční prostředky do vybavení, oprav, a především na odměňování personálu nad rámec tabulkových platů. Nicméně je nutné zdůraznit, že v případě zisku se bavíme o milionech, v případě vnitřního dluhu a potřebných investic o miliardách. Nemocnice má z let minulých bohužel tak obrovský vnitřní dluh, že vygenerovaný zisk není schopen

pokryt nutné investice, které si správa majetku vyžaduje. Za velký úspěch se dá označit získání dotace z Evropské unie ve výši více než 150 milionů korun, konkrétně prostřednictvím investičního nástroje REACT-EU. Dotaci nyní dočerpáváme a byla z ní pořízena spousta nejmodernějších přístrojů napříč celou nemocnicí a odbornostmi,

včetně nového přístroje výpočetní tomografie (CT), ultrazvuků, mamografu nebo laparoskopických věží. Největší dodávka nás nyní čeká, což je 236 kusů lůžek s příslušenstvím, a to jak standardních, tak určených pro intenzivní péči a resuscitaci. Komfort pro pacienty je značně omezen tím, že velká většina vybavení na odděleních se datuje do doby zprovoznění nemocnice, tedy do roku 1974. Proto nyní s kolegy už opravdu netrpělivě vyhlížíme, kdy že budou vidět roky odpracovávané na projektech, které by měly zase nemocnici přiblížit ke zdravotnickému zařízení 21. století, protože nejen naši pacienti, ale také

personál si tuto změnu zcela jistě zaslouží. Svědčí o tom i covidová pandemie, kdy musím říci, že v nejtěžších obdobích českého zdravotnictví to naši lékaři, sestry i ostatní pracovníci zvládli naprosto brilantně. Za zmínku také rozhodně stojí to, že naše nemocnice se jako partner vedle Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina stala partnerem rakouského projektu Interreg. Budeme se podílet na spolupráci v oblasti léčby zmiňované endometriózy, paliativní péče a invazivní kardiologie.

Pokud se týká modernizace nemocnice, které potřeby musíte řešit především?

V době, kdy jsem nastoupil, se dokončovala rekonstrukce infekčního oddělení, jež bylo detašovaným pracovištěm v centru města Znojma. Dalo by se říci, že navenek to dosud vypadalo, že se v nemocnici tři roky

nic nedělo. Nicméně ty tři roky nám zabralo pojmenování kritických míst infrastruktury nemocnice, kterých je více, než jsme si mysleli. Po identifikaci a určení priorit bylo a je třeba připravit jednotlivé projekty pro realizaci, což také není otázka týdnů či měsíců. Jde o kompletní rekonstrukci nemocnice, především lůžkové části, kde nebyly provedeny téměř žádné zásahy od zprovoznění budov před padesáti lety, s výjimkou výměny oken a opláštění budovy. Bohužel, původní elektroinstalace, rozvody vody a kanalizace již nezvládají provoz, což se často projevuje haváriemi nefungujících odpadů, výpadky elektřiny nebo průsaky vody. Vytvořit plány, jak vše nastavit a opravit za provozu nemocnice, je velmi složité. Ještě složitější je ovšem zajistit finanční prostředky na realizaci. Nejdříve musíme zpracovat projekt celé akce a zajistit plány, abychom se mohli s těmito materiály ucházet o finanční prostředky z různých dotačních programů. Ne o všechny může nemocnice žádat, protože parametry pro žádosti jsou pevně a striktně stanoveny, tudíž se stává, že na některé bohužel „nedosáhneme“. Časový průběh všech těchto kroků významně omezuje legislativa a schvalovací procesy příspěvkových organizací. Jsem ale rád, že Jihomoravský kraj pochopil vážnost situace, a pevně věřím, že se nemocnici podaří zmodernizovat.

V jakém časovém horizontu se to dá očekávat?

Pokud jde o hlavní budovu, kde se nacházejí všechna lůžková oddělení, nejoptimističtější variantou je, že bychom mohli začít stavět ke konci příštího roku. Pro nemocnici to nebude jednoduché, budeme

rekonstruovat vždy dvě patra najednou a lůžka budeme muset umístit do zbývajících pater, takže jde o projekt na pět až šest let. Zároveň s tím je díky zdrojům z ministerstva zdravotnictví plánováno vybudování nového urgentního příjmu, který je vstupní branou do nemocnice. Ve stávající podobě funguje již padesát let, projektován byl před šedesáti lety a nikdo nikdy nepočítal s tím, že jím za měsíc projdou více než dva a půl tisíce nemocných. Prostory nevyhovují jak personálu, tak pacientům a zorganizovat plynulou a navazující péči ve stávajícím uspořádání je opravdu velký problém.

Pojďme se vrátit k obnově přístrojového vybavení. Proč jste se rozhodli pořídit nový skener Incisive CT, jehož součástí je i soubor nástrojů Precise Suite využívajících umělou inteligenci?

Je to celkem prozaické – původní přístroj z roku 2013 už byl technologicky i morálně zastaralý. Když

se tedy naskytla příležitost získat ho z evropské dotace, ze zmíněného projektu REACT-EU, využili jsme ji.

A vcelku logicky jsme si chtěli pořídit jedno z nejmodernějších „cétéček“, které je v současnosti na trhu, abychom pacientům poskytli co nejlepší péči a nejvyšší komfort při vyšetřování. Myslím si, že i kolegové z radiologie oceňují, že se nakonec podařilo vysoutěžit přístroj od stejného dodavatele, jako byl ten původní, to znamená od společnosti Philips.

Jak náročná investice to byla?

Hodnota CT přístroje se vyšplhala na téměř 24 milionů korun. Instalace s sebou nesla i další investice, především ve stavební připravenosti, které nemocnice financovala z vlastních zdrojů. Jednalo se o téměř půl milionu korun. Náročná byla samotná výměna cétéčka, kdy se naše nemocnice ocitla na pět týdnů bez této technologie. Jen s kolegiální pomocí okolních zdravotnických zařízení, Zdravotnické záchranné služby Jihomoravského kraje a koordinace péče uvnitř nemocnice se výpadek obešel bez větších potíží.

Jak vy osobně vůbec vnímáte uplatnění „artificial intelligence“ v medicíně?

Umělá inteligence nepochybně předčí inteligenci lidskou – tedy alespoň v některých procesech, jako jsou jasně definované algoritmy nebo možnost zareagovat volbou jedna, dva, tři... Nicméně v medicíně, a narážím na to i jako kantor, můžete být super inteligentní, můžete mít načtené knihy, znát přesně všechny diagnostické či terapeutické postupy, a přesto se může stát, že starší a zkušenější doktor vyřeší situaci lépe než vy. Protože vám chybí právě ta zkušenost, někdy tomu říkám „klinický nos“, který občas zavětrí a upozorní vás. Takže něco, co program není jen podle algoritmů schopen poznat a vyřešit, protože se s tím nikdy nesetkal. Proto si myslím, že umělá inteligence bude v medicíně vždy výborným pomocníkem, ale nikdy nenahradí dobrého lékaře a nikdy nebude leaderem v oboru.

Daří se vám přilákat (mladé) lékaře do Znojma, třeba i díky novým technologiím?

Bohužel, příliš nedaří. Je to boj a jeden z největších deficitů naší nemocnice. Cítím to jako obrovskou slabinu. Naší velkou nevýhodou je lokalita, stojíme hodně stranou od všech větších měst, takže přilákat sem třeba někoho z Brna je téměř nadlidský úkol. Většinou dokážeme získat někoho, kdo tady má kořeny. Když ale vidím, jak se nemocnice trumfují v tom, zda nabídnou nástupní bonus čtvrt, půl milionu, nebo dokonce celý milion, připadá mi až hrůzostrašné, kam dospěl trh práce zdravotnických pracovníků. Neubírá se to dobrým směrem.

S personální krizí se tudíž potýkáme – podobně jako dalších sto šedesát nemocnic v této zemi – v některých oborech více, v některých méně. Například v ORL už jsme museli přistoupit k omezení péče. Ve spolupráci s Jihomoravským krajem se tuto situaci samozřejmě snažíme řešit, možnosti jsou ale omezené a snaha zavést bonusový program pro nastupující lékaře zatím nezafungovala.

A medicí k vám chodí na praxe?

Ano, a musím říci, že rok od roku raději. Pro páté a šesté ročníky lékařských fakult nabízíme různé kurzy, které jsou okamžitě během jednoho dne zaplněny, protože studenti vědí, že se jim věnujeme, že jsou kurzy více praktické než teoretické a že stojí za to u nás stážovat. Po škole jich k nám ovšem moc nepřichází. Občas se mě někdo ptá, zda to není odlivem doktorů do rakouských nemocnic, ale vůbec ne. Jazyková bariéra je daleko větší, než si dokážeme představit, a pracovní i finanční podmínky v Rakousku zase nejsou o tolik výhodnější. Navíc kdo mohl a chtěl, už tam pracuje dávno.

Jakým směrem by se měla nemocnice do budoucna rozvíjet? Co byste jí popřál do další „padesátky“?

Myslím si, že svůj rozvoj už má naše nemocnice nastavený z minulosti. Je to největší krajské zdravotnické zařízení zajišťující komplexní péči pro lokalitou znevýhodněný region Znojemska. Naším cílem je proto přinejmenším udržet spektrum oborů a případně ho i účelně rozšiřovat. Po očku pošilháváme například po invazivní kardiologii v rámci přeshraniční spolupráce a řešení

akutních infarktů myokardu, respektive akutních koronárních syndromů.

A co bych nemocnici popřál?

Aby o ni někdo stále pečoval tak, jak se u nás snažíme pečovat o pacienty, a byla jeho prioritou. Byl bych rád, kdyby za dalších padesát let znojemská nemocnice byla nemocnicí 22. století, a to jak prostorovým uspořádáním, tak přístrojovým vybavením. Moc bych jí přál, aby nikdy neměla nouzi o personál a aby před jejími branami stály zástupy kvalifikovaných lékařů, sester a dalších profesionálů,

kteří chtějí v tomto prestižním zdravotnickém zařízení pracovat. A také bych jí přál, aby měla co nejlepší pověst a pacienti byli pyšní na to, že zde mohli být léčeni.

<http://webext1.nemzn.cz/napsali-o-nas-padesatiny-slavi-znojemska-nemocnice-ve-znameni-investic>